

u ekspresnom listu. Kako je prvostepeni sud uzeo uvid i podatke u knjizi, te je utvrdio da je težina sporne pošiljke unesena s 54 kg, i da ta bilješka ne pokazuje nikakve znakove brisanja ili ispravljanja, to ovaj drugostepeni sud smatra utvrdjenim da je na prijevoz željeznici predana sporna pošiljka stvarno imala tu težinu.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 2.IV 1966.

Vijeće: dr Dušan Arneri, dr Tomislav Haramustek, Branko Lovrečki

Prijevoz kamionom - Primjena prava - Dokazna snaga tovarnog lista - Slabo pakovanje robe - U nedostatku pozitivnih propisa, na prijevoze u cestovnom saobraćaju s motornim vozilima primjenjuje se CMR konvencija - Ako vozar prilikom preuzimanja robe na prijevoz ne unese u tovarni list opasku da je pakovanje nepravilno, pretpostavlja se da je roba bila uredno pakovana - Ovu pretpostavku vozar može pobijati - Vozar se oslobadja odgovornosti ako dokaže da je roba bila slabo pakovana, i ako učini vjerojatnim da je šteta nastala iz ovog razloga - Vozar će pod ovom pretpostavkom ipak odgovarati ako korisnik prijevoza dokaže da šteta nije nastala radi nepravilnog pakovanja - Vozar nije dužan otkloniti prijevoz slabo upakovane robe, a niti je dužan u tovarnom listu navesti opasku da je roba slabo pakovana

Tužitelj je primalac tereta, a tuženi vozar. Među strankama je nesporno da je prilikom predaje kada za kupanje, koje je vozar prevezao, bilo 16 kada oštećeno. Tužitelj traži naknadu štete. Tuženik se opire tužbi navodeći da je prilikom utovara upozorio pošiljaoca da je pakovanje pošiljke nedostatno, jer da između pojedinih kada smještenih jedne u drugu nije stavljeno dovoljno slame, pa da će se kada kod prijevoza oštetiti. Kod predaje pošiljke primaocu utvrdjeno je da je doista došlo do oštećenja 16 kada, iz navedenog uzroka, i to sve na unutarnjoj strani.

Prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev.

U obrazloženju presude navedeno je da sud smatra utvrdjenim, na temelju iskaza preslušano svjedoka, da su prevezane kada bile loše kvalitete, i da je zbog toga došlo do oštećenja na prijevozu. Pošiljalac je dakle mogao spriječiti oštećenje robe da ju je ispravno pakovao i da je upozorio tuženika kao vozara na navedenu činjenicu, u

toliko više što sud smatra utvrdjenim da je tuženikov šofer upozorio radnike kod utovara da stavljaju između kada premalo slame, na što oni nisu reagirali, već su odgovorili da je to uobičajeni način pakovanja ovih kada, i da slame između kada ima dovoljno. Zbog toga sud smatra da je za nastalu štetu odgovoran isključivo pošiljalac, i da tuženik ni u kojem dijelu nije odgovoran tužitelju za naknadu štete.

Protiv ove presude tužitelj se žali.

U obrazloženju žalbe navodi se, da iz predloženih isprava u toku prvostepenog postupka proizlazi da je predmetna pošiljka kada bila predana tuženiku u redu, a da je stigla primaocu, tj. tužitelju, s oštećenjem na 16 kada. Za to oštećenje odgovara tuženik, u koliko ne postoje striktno određeni razlozi koji ga ispričavaju. Ničim nije utvrdjeno da su poslanske kade bile loše kvalitete, a sud je izveo taj neosnovani zaključak na temelju iskaza pošiljaočevog prijašnjeg skladištara, koji je od pošiljaoca bio poslije otpušten. Ako je po mišljenju tuženikovog šofera roba bila nedovoljno pakovana, trebao je on odbiti prijevoz pošiljke ili tražiti da se nedostatak pakovanja utvrdi u prijevoznom listu. Kad on to nije učinio, treba smatrati da je pošiljku primio na prijevoz u redu i sa ispravnim pakovanjem.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih razloga:

U pomanjkanju pozitivnih propisa, koji reguliraju materiju prijevoza robe u unutarnjem cestovnom saobraćaju, na tu materiju primjenjuju se shodno odredbe Konvencije o ugovoru za međunarodni prijevoz robe cestama /CMR/, a supsidijarno i odredbe pravnog pravila Hrvatskog trg. zakona, koje se odnose na poslove prijevoza robe na cestama.

U smislu odredbe čl.8. cit. Konvencije vozar je prigodom primanja robe na prijevoz dužan utvrditi među ostalim i vidljivo stanje robe i njezinog pakovanja. U koliko tovarni list ne sadrži vozarove primjedbe u navedenom pravcu, smatrat će se da je roba i njezino pakovanje bilo u dobrom stanju za vrijeme preuzimanja robe na prijevoz, u koliko vozar ne dokaže protivno /član 9, stav 2 Konvencije/. Vozar se oslobađa odgovornosti za oštećenje robe nastalo za vrijeme prijevoza, ako je ovo uzrokovano krivnjom imaoća prava /pošiljaoca ili primaoca/, njegovim nalogom - koji nije posljedica vozarove krivnje - prirodnom manom robe, ili takvom koja je nastala iz okolnosti koju vozar nije mogao izbjeći niti spriječiti. Sve ove okolnosti dužan je dokazati vozar /član 17, stav 1 Konvencije/.

Konvencija predviđa i neke okolnosti, za koje je dovoljno da im vozar prigovori /član 17, stav 4 i član 18, stav 2 Konvencije/. Među ostalim spada u ove okolnosti nedo-

statak ili oštećenje ambalaže na robi, koja po svojoj naravi podleži rasipanju ili oštećenju, ako ona nije upakovana ili je nedovoljno pakovana, kao i rukovanje pošiljaoca ili primaoca, odnosno osoba koje postupaju za pošiljaoca ili primaoca robom kod utovara ili istovara /odlomci b/ i c/ cit. stava 4/. U tom slučaju pretpostavlja se da je šteta nastala iz navedenog uzroka, no imalac prava /u konkretnom slučaju tužitelj kao primalac pošiljke/ može dokazivati da sva šteta, ili dio štete nije nastao zbog ovih okolnosti /član 18, stav 2 Konvencije/.

U ovom slučaju prvostepeni sud smatra utvrđenim da je tuženikov šofer pri utovaru prigovorio da je ambalaža na predmetnim kadama, koje su po svojoj prirodi podvrgnute oštećenju, bila nedostatna, i da pošiljaočevi radnici na ovo nisu reagirali, nego da su odgovorili da je pakovanje dovoljno. Ovo utvrđenje prvostepene presude žalbom se ne pobija. S obzirom na to bio je tužitelj iz navedenih razloga dužan dokazati da šteta ili njezin dio nije nastao zbog manjkavog pakovanja predmetnih kada. Tužitelj to nije dokazao niti u toku prvostepenog postupka, a nije takav dokaz dao niti predložio ni u žalbi, već je samo naveo da je tuženikov šofer u ovom slučaju bio dužan otkloniti prijevoz robe, ili tražiti da se nedostatak pakovanja utvrdi u tovarnom listu. Po mišljenju ovoga drugostepenog suda ovo iz navedenih razloga u nazočnom slučaju nije bilo potrebno, nego je bilo dovoljno da tuženikov predstavnik utvrdi i da bez unošenja u prijevoznu ispravu prigovori odnosnim činjenicama, što prvostepeni sud smatra utvrđenim. Zbog toga ovaj drugostepeni sud smatra ispravnim i utvrđenje prvostepenog suda, da je u nazočnom slučaju do oštećenja predmetnih kada došlo iz razloga za koje tuženik kao vozar ne odgovara.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 18.IV 1966.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Gabro Badovinac, dr Albert Verona

Prijevoz stvari morem - Vozni red - Brodarova obveza na sklapanje ugovora prema objavljenom voznom redu - Brodar nije dužan nadoknaditi štetu prouzrokovanu neodržavanjem voznog reda, ako nije sklopio ugovor o prijevozu, s kojim se obvezao izvršiti prijevoz - Obveza naknade štete za neodržavanje voznog reda može se, i bez sklopljenog ugovora, temeljiti na pozitivnom propisu ili koncesiji

Tužitelj je naveo da je polovinom rujna 1965.godine prevezao svoj kamion iz Splita u Supetar na otoku Braču trajektom tuženoga. Tužitelj je htio kamion natrag